

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Pepa se je dvignila in šla čez cerkev, ki se je polnila, v zvonišče in potem v stolp. Pozvonila je z malim na kratko, potem pa z obema.

Ko je odzvonilo v cerkvi za blagoslov in je čula, da ljudstvo odhaja, se je ozrla čez lino na vse strani. Kresovi so goreli po bregovih. Na Rožci ga je žgal Miha. Mesečina in svetloba ognjev sta se spajali. Svetlo je bilo skoro kot podnevi...

»Ne bom luči prižigala, saj vidim v temi!«

Zataknila je nogo v zavezo na žvenglju malega zvona, z levico je gnala velikega za vrv, z desnico pa pritrkavala. V njenih rokah sta pela zvonova, kakor v nobenih drugih. Še Lojze ni znal spraviti iz njih takih pesmi kot Pepa. Pa tudi lahko: dvajseto leto že pritrkava. Ima roke zato in srce. Včasih zvoni tako lepo, da se sama solzi. Ko odpoje, vedno prisluhne čez lino, da ujame, kako pesem izveni nad Rožco, v dobrovo in na Hrvaško stran.

»Še eno kitico!« jo žene veselje. Prisluhne pri lini in se zagleda proti strani, kjer stoji Zagorska Mati božja in zaišče za cerkvijo Matere sedem žalosti v Podsredi.

»Le poslušajte, kako vam novo cerkev naznam, veliko ko graščino in lepo ko nebesa!«

Kresovi pojemajo, plameni ugašajo...

»Zvonite zvonovi!« in začne. Desnica žene veliki zvon, ki doni kakor bi v prazen sod govoril.

Pepo navdajajo sveta čustva in neukročeno hrepenenje:

»Da bo Lenčka zdrava, Marija...!«

Vrv se ji je izmuznila iz objema pesmi. Zatiplje z roko v temo in grabi, pa je ne najde.

»Oj, zdaj se bo skvarila pesem! Pa bodo ljudje zamerili, da ženska zvoni, ki ne zna. In zadnji večer v stari cerkvi.«

Glasovi bijejo skupaj, kakor da bi mrliču zvonili. Pepa se jadi in grize:

»Oh, da se mi je moralo skaziti!«

Pripogne se, da bi pograbila vrv pri odprtini, skozi katero drsa. Žvengelj se zamahne in trešči... Pepi se zatemni, potem se ji pa zasveti sonce in tisoč zvezd, se ji odprejo nebesa... Krikne in omahne proti lini.

Zvonova pojemajoče pojeta skupaj... Žalostno odjeka od Rožce in Orliške gore...

Janez molí v cerkvi. Spomin mu sili podobo, kako sta prvič klečala s Pepo v cerkvi. Kako jo je varal ves hinavski in lažnjiv. Sploh ni molil, pa je vendar ustnice premikal, da je verjela.

Odganja težke misli in se potaplja v pobožnost.

»Da bi bila Lenčka zdrava!« prosi venomer kakor v litanijah.

Premoti ga klenk... Pogleda na vrvi v zvonišču, kako se gibljejo same po sebi. Zažene se v stolp po trhljih stopnicah, pa se začudi, ko pripleza do zvonov, da je vse temno in mirno. Le ura brni in oven nad zvonom se maje in škriplje. Užge svetilko in posveti po prostoru.

Pepa leži mirno s telesom na trhljem stropu, glava pa ji sloni na ograji v lini. Kri ji curi iz senc in teče po očeh in licu...

Lovca je prevzelo, pa ni zajokal. Ni se zganil z mesta, kakor da bi se zatopil v globoko misel. Niti prisluhnil ni, če še diše. Razodelo se mu je v srcu, da je morala umreti. Posvetil ji je v obraz, ko je domislil do konca skrivnost. Hotel je še enkrat videti poteze in izraz na obličju te svete zvonarke, gorske Pepe...

Zveselilo ga je, da je sedel k njeni glavi in čakal, da bodo prišli ljudje.

»Zdaj ve njena duša že vse moje laži!« mu je vpadlo in obšel ga je kes še enkrat čez vse grehe

34

zadnjega leta. Vsak trenutek mu je prinesel misel na večnost in njegovo grešnost.

Tako si je očistil dušo ob mrtvi Pepi...

Ko se je poglobila groza prvega vtisa v dušah domačih, so presojali dogodek vsak zase na skrivaj in prihajali vedno bolj do vere, da se je zgodil čudež. Lenčka je bila od tistega dneva zdrava in je rastla v svojo prejšnjo moč in lepoto.

Cerkve niso podrli takoj, temveč šele po njenem pogrebu so začeli z delom. Janez je gledal, kako so rušili debele zidove... Mogočno kamenje je padalo na zemljo s silo, da se je tresel stolp in da so jekali zvonovi v njem.

»Spomini na grehe padajo,« je občutil v kesu.

Lenčka se je vrnila od pogreba in se skrila za vrt, da bi bila sama. Bobnenje ji je udarjalo na uho in jo bolelo. Šele čez čas je doumela, da izginja preteklost. Skočila je v hišo, pograbila nagačenega Rolfa, zletela v gozd pod Rožco in ga odložila.

Kamenje pri cerkvi je shrumelo na kup, da je odmevala gora kakor od topovskih streliv.

»Rolf, tudi ti moraš iti. Pepa ni zastoj umrla.«

Zakresala je kamen in pripalila dlako na Rolfovem hrbtu. V nekaj minutah je bil ves v plamenih. Lenčka je sedla nekoliko vstran in gledala, kako je razpadal. Rep, za njim ušesa in glava, ko so noge pregorele, je padel skupaj. Ostal je samo kup pepela.

Zdaj šele je stopilo Lenčki nekaj grenkega v grlo. Pred njo so vstajale podobe iz prejšnje mladosti in poletja. Kolikokrat jo je Rolf oblajal in ji naznanil Janeza. Še potem po očetovi smrti, ko je že nosil greh s seboj...

Vračala se je trudna od misli in žalosti... Nasprotni ji je prišel Janez. Njegove oči so izžarevale nekaj svetlega. Stopil je k Lenčki in ji dal roko. Zaiskal je s pogledom v njenih očeh.

»Zdrava si! Tudi jaz sem ozdravel! Rolf je zgorel v dobri in cerkev so podrli. Lenčka ne boj se me več!«

Lenčki je trepetalo v glasu, ko mu je odgovorila:

»Pridi enkrat, bova šla gledat pod Vrhunce!« Misli je na dobrovo.

TRETJE POGlavJE

Miha gre...

V Mihi se je silno obrnilo mišljenje in življenje. Nanj so vplivali le močni zunanji dogodki in mu kazali, da ne misli prav, da ne hodi po pravi poti. Posebno udarno silo pa je imel nanj Janez. Vso svojo dolgo zgodbo mu je razvil in na njej je bilo posebno trdno eno: da ni denar sreča. Potem mu je potrdila to resnico Mara s svojo pripovedjo o slavnih Benetkah. Prepričala ga je usoda Lahova.

Ko je ležala, Pepa na mrtvaškem odru, je prešel večino dneva in noči pri njenem zglavju. Ljudi je bilo po noči malo, ker je Lojze prepovedal priti vsem, ki pridejo iz radovednosti, da bi se zabavali ali radi pijače.

Na Pepinem obrazu je sijalo veselje, ki ga je pričaral na obličje zadnji pogled v sonce in tisoč zvezd. Miha je modroval v veri:

»V nebesih je; zato jo je Marija vzela k sebi. Sreča je pri Bogu.«

Ob njeni smrti je doživel novo življenje, ki ga je klicalo in vedel je, da to ni več klic zemlje.

Z Maro sta se v nedeljo po Pepinem pogrebu sešla in se napotila na sprehod, ker je tako želel. Boštovski gorice so zorele.

Ustavila sta se pri cerkvici sv. Vida in preletela z očmi obsončeno ravnino, zeleno Medvednico in Gorjance v daljavi. Povsod je bilo samo sonce.

»Mara, povedal ti bom nekaj takega, česar nihče ne ve in ne slutiti. Tebi bom zaupal, ker si trpela v tujini.«

(Dalje sledi.)

Tvorilnice v Moskvi,

ki so izdelovale doslej predmete za vsakdanje potrebe, so prejele od vojnega komisarijata povelje, da se morajo preurediti na izdelavo vojnega materiala. Tekom zadnjih 4 tednov so je število oficirskih gojenec v Rusiji podvojilo. Vsak peti delavec ali učenec mora napraviti letalsko skušnjo.

V novoletni noči 1934-35 je bilo v Evropi rojenih 21 parov dvojčkov.

Tekom enega leta

je stisnil predsednik Združenih amer. držav 1 milijon osebam prigradno roko.

Dva amerik. sportnika se pripravljata na potovanje krog sveta, kate-rega hočeta končati 3½ dneva.

Koliko je padlo konj med svetovno vojno.

Niti v Nemčiji in niti na Angleškem niso pozabili, da je padlo v svetovni vojni 783.000 konj. V nemškem mestu Hannover in v angleški prestolnici London so postavili konjskim žrtvam spomenika.

Strup, ki povzroča tetanus ali otrpnenje,

velja vobče za enega najbolj smrtonosnih strupov. Vendar je pri tem strupu velik razloček v načinu, kako vpliva na razne živali. Mnogina tega strupa, ki bi zadostovala za usmrtilitev ene kure, bi ugrabila že 500 konjem življenje.

Razsodniki pri sportnih prireditvah v starih časih.

Kakor znano, povzročajo razsodbe sportnih razsodnikov tolikokrat med občinstvom nevojo in pogostokrat celo krvave pretepe. V tem oziru tudi v starih časih ni bilo prav nič boljše. Pri konjski dirki v Carigradu l. 532 se je razvnel prepir radi odločitve sportnega sodnika v pravo državljansko vojno. Del mesta je bil porušen in 30.000 ljudi je ubitih.